

Quà Cáp

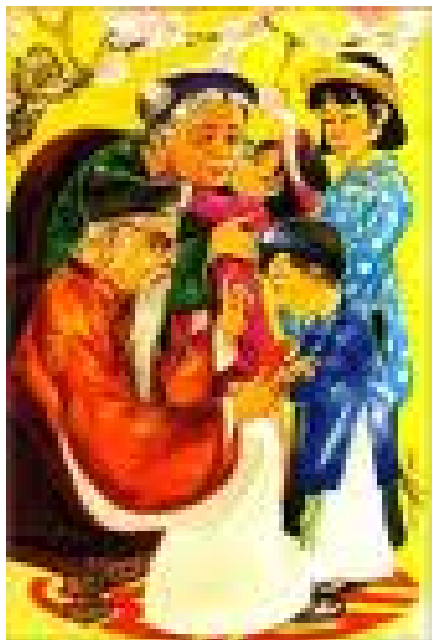
Tác Giả: Nguyán-PháLong

Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

Bà ơi! Cháu rất yêu bà

Đi đâu bà cũng mua quà về cho...

Trên đây là hai câu thơ của một bài học thu về lòng trong sách giáo khoa cấp tiểu học, phần bình rất sâu sắc, hiểu hết mọi nỗi đau biệt lập, lâu lâu mới, mô tả tâm trạng em bé có bà nội, bà ngoại đi đâu, lúc trở về, cũng không quên mua những kẹo bánh, cái bánh đa, hay mấy quả quýt, quýt mận, để về ăn qua ngày ngày của, đã cố gắng cho những cái lòng còn, với lòng sung sướng, về ăn uống và đưa cho cháu nhé, cho cháu nó mừng, nó yêu.

Đó là hình ảnh quen thuộc nơi khung cảnh nhà quê quê nhà, ở đây trẻ em ít khi biết đến và một thế giới các thức bánh trái ngon lành, đất trời nơi thành phố, nên quà chỉ là mấy trái chuối chuối khoai, cái bánh bò, bình dân, ăn chỉ chỉ ngoài bữa cơm, có thì làm liên, không có thì thôi, chỉ nghĩ sao, vậy mà mọi người đang mê nô đùa cùng bạn bè ở trường học, bỗng cảm thấy một bàn tay quen thuộc nhàn nhàn đặt lên vai, bàn tay da đã nhăn nheo vì tuổi tác, bàn tay già nua mà mềm mại, bạn trẻ chỉ nhìn lên, lập tức biết là ánh mắt reo vui: “Cháu rất yêu bà, bà ơi!”

Chỉ nghĩ nghĩ bà cháu trong gia đình, không phải chỉ ngày xưa mà thôi, nhớ một thời khắc phút bình yên, thì bây giờ ai nỡ quên biệt lập, mọi nỗi đau thân thuộc, bỗng hiểu, gần xa đi với nhau, tùy theo tuổi tác, tùy theo hoàn cảnh, thế giới ngòatic thế giới mới lúc đến thăm nhau, mọi người đi xa về

Quà Cáp

Tác Giả: Nguyễn-Phú-Long
Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

---

học ngay cả khi không gặp mà nhớ những người cũng vậy.

Cũng vậy, nhóm mục đích biểu lộ tình thân thiết, vào mùa dịp có tin mừng, lễ hội truyền thống, nhớ là thi đấu, Tết Nguyên Đán, Giáng Sinh, đám cưới... chúng ta tặng quà qua lễ cho thêm gần gũi, vui vẻ, tặng bằng.

Đúng tin ngày mai có bạn cũ tên Huệ đáp xe lên vào chợ phố không? “Huê bằng tôi vì bạn phố phố lại, bắt đi chợ lúc giờ!”. Ôi chào là vui, cũng lâu lắm chưa gặp, và còn vui hơn nữa, không chờ đợi, những người bạn, ngay tôi sân ga, khi tôi nhìn thấy bạn nhân, thấy ngay mọi chi tiết nón bài thơ mừng mừng nhữ những làm sao, sau đó, về nhà, khách lễ còn mua túi hành lý để trở về trở lên bàn vài hộp mè xúng, chừa ăn đã cảm động cái vẻ thắm phục, ngọt ngào... Bạn phố phố xa tôi lắm, ôm đồm vài món sơn phẩm đưa phố phố làm quà, nghe gia chủ hoan khách sáo trách yêu: “bây giờ quá”, mà bằng để hài lòng, thổi mái, hát ca ngợi mới nhữ, bởi bạn phố phố dài.

Hà-Nội có món cơm làng Vòng thơm ngon nơi tiếng, thiết là để biệt, năm nào, cả vào dịp Tết Trung Thu, khoảng tháng 8 âm lịch, thím Giáo bán vỉ ngoài chợ Đông-Xuân cũng nghe gọi máy bay vô Sài Gòn vài cân, trong lá sen, gói ghém cơm thơm cho ông anh ruột, dân di cư từ 1954, những người. Ông anh cả người tôi Sài-Gòn đã mấy chục năm vỉ nhà cả, công việc, con cái...những cây cỏ, chớm muộn như trở về, đâu đâu đó, đâu thì cũng là quê hương. Song có những món để sơn quê hương thì chợ bao giờ quên được.

Còn cái chuyện người bạn phố phố bây giờ, mới lên về thăm quê quán, khi đi thân thuở còng chòm, lúc về gia đình bè bạn mong đợi khi nào cho hành lý qua lễ bên ni bên tê, ôm đồm, công nghiệp nhữ kè buôn bán hàng xách, chớ chớ nói ai cũng rõ.

Huê có nón bài thơ, mè xúng, Hà-Nội có cơm Vòng...những món riêng, thiết người nơi tiếng thiết quý để làm quà khi đi chuyện tôi nơi nơi sang nơi kia, nay giờ để bạn Thái-Bình-Đông làm một chuyến đông du tôi người những Nợ Thôn Tội Do cách xa cả mấy múi giờ học là bắt cứ tôi đâu tôi đâu, Đông, Tây, Nam, Bắc... thiết là lúng túng, chớ biệt kèm theo hành trang ta sơn mang thiết gì để làm quà cho người sơn gặp. Đúng xa thiết, phố phố tôi đi chuyện nhanh. Đâu

Quà Cáp

Tác Giả: Nguy&n-Phú-Long
Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

---

cũng đ&y đ& th& ng vàng h& cá. Ph&i ch&ng vì th& mà dân Âu M& đi đâu không th&y h& đ&t v&n đ& quà cáp, g&p nhau thăm h&i chuy&n trò, kéo nhau đi ăn nh&u r&i có th& sau đó h& còn l&y khách s&n đ& ch& ch&ng mu&n phi&n ph&c.

Hành s& nh& th& c& ch& và khách đ&u tho&i mái, không ph&i b&n tâm lo cho nhau, nh&ng qu& th&c, làm v&y, nó thi&u cái tình g&n g&i “đêm n&m năm ”, thi&u cái n&n ân nghĩa, qua l&i, khi&n cho hai bên nh& còn m&t kho&ng cách, mà ph&n l&n dân Vi&t Nam ch&a ch&p nh&n đ&c. B&n bè t& xa t&i thăm ? B&n ph&n c&a b&n là ph&i mang theo bàn ch&i đánh răng, pyjamas đ&ng nhiên đ&n ăn t&i nhà tôi b&t k& b&n gi&u ho&c nghèo, và đ&y cũng là nhi&m v&c c&a tôi b&t k& tôi nghèo ho&c gi&u, n&u không thì làm sao còn nhìn m&t nhau n&a.

Ph&n nhi&u trong chúng ta ch&ng ch&p nh&n s& s&ng ph&ng quá Âu Tây nh& v&a k&, mà đôi khi có c& h&i mình còn t&o đ&p “n&n vay tr& qua l&i” đ& hai bên thêm g&n g&i nhau h&n.

M&t l&n cùng đ&ng bên “đ&u m&ng t&i” nói chuy&n n&ng m&a, tôi móc bóp tr& ông b&n hàng xóm m&y ch&c m&n b&a tr&c, khi đ&t nhau đi ph&. Bà m& các con tôi nhìn th&y, c&n nh&n, thi&u ti&n thì đ&ng mua s&m, sao l&i vay m&n cho phi&n ph&c!

Phi&i ph&c chi đâu! Tôi không đ&ng ý. Tôi có th& tr& check, tr& b&ng credit card, ho&c là ch&ng mua bán, nh&ng tôi mu&n nhân ti&n đ&c “óp-ph&” thì c& t& nhiên chìa tay c&m đ&, có qua có l&i, hàng xóm, t&i l&a t&t đèn, nh&m nhò g&, gi& k& là “b& môn t&a c&ng”, ng&i ta khi c&n cũng c& g&ng t& tức, ch&ng dám đ& ngh& v&i mình đ&u gì.

Ý nghĩa c&a quà cáp th&c đ&p, nh&ng đôi khi cũng b& l&m đ&ng đ& m&u c&u l&i danh, theo nguyên t&c “ông m&t cái giò, bà thò chai r&u.” th&ng là gi&a c&p đ&i v&i quan trên, m&c đích c&a nó, tr&ng h&p này ch&ng đ&p chút nào, k& cho h&n bi&t, ng&i nh&n hi&u rành, xin mi&n nói t&i c&n k&, ch& k& s& qua m&t đ&n trong sách C&-H&c-Tinh-Hoa, tóm t&t đ&i ý, có gã thuy&n chài h&ng đem bi&u quan l&n s& t&i, con cá chép t&i rói, m&i l&i đ&c t& đ&i sông, nh&ng quan không nh&n, làm h&n bu&n bã tiu ngh&u xách cá cáo lui.

Quà Cáp

Tác Giả: Nguy&n-Phú-Long

Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

Bà ỉn ng&i trong r&em th&y v&y, ch&ng bi&t vì ti&c r& hay th&ng k& dân đ&n, h&i, quan r&t thích ă&n cá, nh&t là cá chép, loài cá ông Táo dùng c& i lên tr&i đ&p cu&i năm, cá này ít x&ng, th&t tr&ng, th&m, chiên r&n th&t ngon mà n&u canh chua làm b&i đ&a cay thì càng tuy&t, v&y sao có ng& i mang cho ỉi t& ch&i? Quan thông th& vu&t râu tr& ỉi, cũng vì r&t thích ă&n cá, còn mu&n ti&p t&c có cá mà ă&n nên ph&i t& ch&i. Chuy&n này r&t thâm thúy, ch&ng nh&ng th&c t&, b&o v& n&i c&m National cho gia đ&nh mà còn nêu g&ng lãnh m&nh, đ&o đ&c, có giá tr& nh& m&t bài h&c, đáng suy nghĩ nh&t là đ&i v&i các v& ă&n trên ng&i ch&c.

Quà cáp nói chung là v&t t&ng bi&u đ& t& lòng quan tâm quý m&n. Đôi khi nó r&t nh&, r&t t&m th&ng nh& c& khoai, khúc s&n, đôi khi nó r&t ỉn và hi&m quý nh& vàng b&c, h&t soàn, xe h&i, nhà ỉu, nó là v&t ch&t mà ta th&ng th&y, song nó cũng là tinh th&n nh& t&ng nhau m&t bài th&, b&c v&, cánh hoa ép vào cu&n v& h&c trò, nh&ng ch&ng hi&u nó có th& là... quà v&! Trong câu “c&m nhà quà v&!” chẳng?

Cho là nh&n. Cho cái v&t ch&t đ& nh&n cái tinh th&n, gi&a m&t bên là v&t ch&t, m&t bên là tinh th&n khó so sánh, và có ỉ, đôi khi, nh&ng gì nh&n ỉi còn ỉn h&n là ph&n cho.

Ch& “quà “ thì đ& hi&u r&i, m&t mình ch& quà cũng đ& r&i, nh&ng sao ỉi thêm ch& cáp, ch& “cáp” nghĩa ra sao, thú th&c cũng h&i lúng túng! T&i sao nó ỉi đi kèm ch& quà! T&m nguyên ti&ng Vi&t th&t khó. Nhân đ&p này, nên tìm h&c rõ ràng. “Ph&i dò cho đ&n ng&n ngu&n ỉ ch& sông”. B&n gỗ c&a b&ng h&u, vài ng& i còn coi tr&ng, gi& gìn, n&p s&ng, t& t&ng ch&a xa h&n v&i th&i bu&i cũ, y th& mà cũng sau m&y b&a đ&i ch&ngong ngóng m&i có ti&ng chuông đ&n tho&i h&i âm c&a b&n già Tr&n-Qu&c-B&o, ông c&u ch& t&ch Văn Bút Mi&n Đông Hoa K& này tính c&n th&n, rào tr&c đón sau, đ&i v&i anh em lúc nào cũng tr&ng, ông cho bi&t, v&i s& d& đ&t là ch& cáp nguyên th&y có th& là c&p, nh& c&p b&ng, c&p đ&ng...R&i v& sau ng& i ta đ&c tr&i ra là cáp. Quà và c&p là hai s& vi&c r&t gi&ng nhau, r&t g&n nhau nên th&ng đi li&n nhau nh& ă&n u&ng, ch& búa... nghe cũng có lý.

Trong ỉ ch& s& v&n h&c Vi&t-Nam có ỉ thi sĩ T&n Đà là ng& i nh&n đ&c nhi&u quà h&n ai h&t, quà có th& là ti&n (Năm 1927 ông Di&p Văn K& ỉ Sài-Gòn cho m&t ngàn “mu&n làm gì tùy ý”) Có th& là bao phí t&n cho m&t cu&c rong ch&i (Ông ch& nhà in Đ&c-L&p Bùi Huy Tín m&i vào Hu& du Xuân Tân-Đ&u.) nh&ng ph&n ỉn là m&y món ă&n ngon mà T&n-Đà ỉa chu&ng, hào h&ng, luôn luôn khen ng&i, t&m t&c khi đ&c m&i th&ng th&c “ T&i hôm tr&c c& lòng, sáng hôm sau c& th&t, ỉ châu Thanh-S&n, hai b&a c& th&t có giá tr&.” Thi sĩ th& ch& nghĩa khoái ỉc, ch& c&a

Quà Cáp

Tác Giả: Nguy&n-PháLong
Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

Vũ-Ng&c-Phan, còn kä lä nhiäu hän näa trong bài “Thú Ăn Chäi”, chäng hän: “Täu qua cäa bä Tourane, ngäi ta đem nhäng rä hà lên bán thät täi ngon”. Có ngäi biät väy bèn đem cho hà, và sau đó ông làm mäy câu thä cảm &n nhận đä: Cảm &n Ngäi Cho Hà.

*Đäng träa bäa räu nhà nhỏ
Cố anh cäm giäy đem cho rä hà.
(trích trong Tän-Đä Vän Vän.)*

Täi sao Tän-Đä nhän đäc nhiäu quà nhä thä?

Tän-Đä không làm quan đä cho mäy ngäi nhä gã thuyän chäi o bä mäu cäu này nä. Cũng chäng giäu sang khiän kä khác mong nhä vä män vay. Väy thì tôi xin täm chäp nhän vì ông đáng yêu! Yêu gì? Yêu tài, nhä chính Tän-Đä đã “chä Quan” giäi thích:

*Cảm &n hai chä “Yêu tài”,
Con đäng thiên lý còn dài täc son.
Tän-Đä, Chäi Huä.*

Quý vä häo tâm “yêu tài” hän không bao giä chä đäi sä đäp lä. Còn Tän-Đä đäc quà thì väi cuäc säng nghèo rät, chä biät cäm &n xuông thäi chä cũng chäng làm gì hän đäc, ngoäi trä träng häp liên hä väi nä sĩ Song-Khê trong chuyän “Rau säng chùa Häng” sau đây:

Tháng 3 hàng năm là thäi gian chùa Häng mä häi, ngäi tä mäi näi, thiän nam tín nä, ông già bà lão, tham đä nhä näc chäy, đông thät là đông, đäp này thi sĩ Tän-Đä nhä täi món rau säng, mät thä sän ä chùa Häng, näu canh ăn rät ngon, muän ăn mà ngäi đäng xa tän tiän đä, đành ä nhà dùng đäa khú, cà thơm, mäi tâm sä qua mäy câu thä thä trên mät tä báo nhä sau:

Quà Cáp

Tác Giả: Nguy&n-Phú-Long
Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

Mu&n ăn rau s&ng chùa H&ng,
T&n đ&ng i t&n con đ&ng ng&i xa.
Ng&i đi ta & i nhà,
Cái đ&a th&i khú cái cà th&i thâm.

□

Sau đó câu chuyện còn tiếp tục. N&i cuốn “Truyện Th& Gian” của T&n-Đà, tác giả kể rằng:
“Kho&ng tháng 3 năm nay, tôi có tiếp xúc một gói giấy nhà giấy thép cho, ngoài bọc giấy, trong là rau s&ng.”

“Không thấy có đề tên người gửi, xem đầu nhà giấy thép, chắc biết là từ Ph&-Lý gửi lên. Tôi cài phong thư cùng tiếp nhận mà xem chắc thấy mình gửi có mấy câu lục bát, chắc là lời gửi rau s&ng; trên không đề là ở đâu gửi đến, đi vào ngày hôm nào, đề nghị ký tên nhận một người đàn bà con gái.”

“L& thay! Không biết ai! Nhưng hẳn là “một người tình nhân không quen biết.” đây. Nay đã không biết từ từ ở đâu mà cảm ơn, vậy nhân “Truyện Th& Gian.” Kính xin nói mấy lời cảm ơn để bọc giấy thép của ai và xin lỗi y nguyên vẫn.”

Nguy&n Tiên sinh nhã giám,
Kính dâng rau s&ng chùa H&ng,
Đ& ai tiếp nhận, con đ&ng đ& xa.
Không đi th&i gửi i nhà,
Thay cho đ&a khú cùng là cà thâm.
Đ& Tang N& báit &ng.

Quà Cáp

Tác Giả: Nguy&n-Phú-Long
Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

“Gói rau s&ng đã đ&c gói t&i T&n-Đà Tu Th& Đi&m & Hàng Gai Hà-N&i, n&i ông đang ho&t đ&ng lúc b&y gi&, ch& hai ng&&i ch&a quen bi&t nhau, sao có đ&a ch& nhà riêng đ&c.”

Đ&n vẫn trên trích t& cu&n T&n-Đà V&n Văn do ng&&i anh ru&t c&a tác gi& là ông Nguy&n-M&nh-B&ng, ch& nhân nhà xu&t b&n H&&ng S&n &n hành.(theo sách này thì v& sau thi sĩ T&n-Đà cũng bi&t ng&&i gói rau s&ng là Song-Khê) Và ti&p theo, n&i sách đã đ&n, ngay đó còn có “M&y &i c&m t&”.

*M&y &i c&m t& tri âm,
Đ&ng ban là nghĩa, đ&ng tâm là tình.
Đ&ng xa rau v&n còn xanh,
T&m lòng th&m th&o, bát canh ng&t ngào.
Yêu nhau xa cách càng yêu,
Đ&u r&ng xuông nh&t càng nh&u ch&a chan.
M&c non khu&t n&o ng& nhàn,
T& lòng xin m&&n “Th& Gian” đ&a tình.*
Nguy&n-Kh&c-Hi&u báii ph&c.

Câu chuy&n “Rau s&ng chùa H&&ng” t&i đây cũng ch&a ch&m đ&t, theo cu&n Vi&t-Nam Tinh-Hoa c&a H&&ng Giang Thái Văn Ki&m thì cho đ&n năm năm sau, năm 1928, T&n-Đà đã đ&c m&t v&n h&u đ&a đ&n thăm Song Khê, chuy&n trò kho&ng n&a gi& & Ki&n-An, c& chi này nh& mu&n ch&ng t& câu “Mi&ng ngon nh& lâu”, thêm m&t l&n c&m &n, đ&p & gói rau s&ng xa x&a... nh&ng không đ& c&p t&i chuy&n cũ, cũng ch&ng h& gi&i thi&u đ& mãi sau này n& sĩ m&i hay.

T&n-Đà đ&c Song Khê gói bi&u rau s&ng mà không bi&t ai. Song Khê có quý khách đ&n thăm cũng ch&ng rõ đó là T&n-Đà. C& nhân ta tr&&c kia tuy nghiêm túc, trang nh&, tr&nh tr&ng mà đôi lúc cũng hay b&y trò ú tim, &m &, dí đ&m.

Cái dí đ&m này c&a T&n-Đà nhi&u ph&n làm n& sĩ Song-Khê sau đó s& còn hân hoan, ghi

Quà Cáp

Tác Giả: Nguyán-PháLong

Thứ Hai, 03 Tháng 1 Năm 2011 17:11

---

nhá, trán tráng... lâu dài.

.